

Anti-pest protocol

Waarom een pestprotocol?

Openbare basisschool de Zonnewijzer wil haar leerlingen een veilig pedagogisch klimaat bieden, waarin zij zich harmonieus en op een prettige en positieve wijze kunnen ontwikkelen. Helaas komt pesten in onze maatschappij overal voor, ook op school. Het is belangrijk om een helder en duidelijk beleid te hebben waar alle betrokkenen op kunnen terugvallen in voorkomende gevallen.

Natuurlijk is het, onze intentie pestgedrag te voorkomen, daar gaat in eerste instantie onze aandacht ook naar uit. Soms, echter, is het gewenst om duidelijke afspraken met de kinderen te maken. In het kader van de Vreedzame school maken wij op de Zonnewijzer aan het begin van het schooljaar de gedragsregels samen met de kinderen. Een van die duidelijke regels is dat kinderen met respect met elkaar dienen om te gaan. Wij moeten ze dit leren. Meestal verloopt dit leerproces vanzelf, maar soms ook niet! In een enkel geval kan het voorkomen dat een leerling (systematisch) door andere leerlingen wordt gepest. De leerling kan dusdanig in de knoop komen te zitten met zijn schoolomgeving dat zijn of haar ontwikkeling wordt onderbroken en de regels/ het beleid onvoldoende veiligheid bieden.

Van groot belang is dat de leerkracht het probleem tijdig signaleert en de ontstane situatie niet accepteert. Ons pedagogisch uitgangspunt is dat alle kinderen met elkaar moeten leren omgaan en gereedschappen krijgen aangereikt om dit op een goede manier te doen. Plezier op school en vooral het zich veilig voelen op school is tenslotte een absolute voorwaarde om tot leren te komen.

Tussen pesten en plagen

Plagen gebeurt tussen kinderen die min of meer aan elkaar gewaagd zijn. Plagen gebeurt niet structureel, maar een enkele keer. Pesten houdt nooit op, men wil de ander onderuit halen en kwetsen. Daarbij heeft pesten een bedreigend karakter. De inzet van het pestgedrag is altijd macht door intimidatie.

Wat doen we bij ons pestprotocol

1. Wanneer er op school wordt gepest is dit een probleem voor de kinderen, ouders en de leerkrachten
2. De school heeft een inspanningsverplichting om pestgedrag te voorkomen en/of aan te pakken. Pesten moet als ongewenst gedrag worden ervaren en niet worden geaccepteerd.
3. Wanneer pestgedrag optreedt, moeten leerkrachten duidelijk stelling nemen en tot actie overgaan. Pestgedrag is een ongewenste situatie.
4. Wanneer het pesten steeds weer terugkeert, worden er maatregelen genomen.
5. Dit protocol wordt door het hele team en de Medezeggenschapsraad onderschreven.

Procedure

Bij aanvang van het schooljaar bespreekt de leerkracht de klassenregels waaraan ieder kind van de groep zich moet houden. Dit aan de hand van onze methode "De Vreedzame school". De leerkracht bespreekt de stappen die een leerling moet nemen bij een conflict. Wanneer er aanleiding voor is, besteedt de leerkracht expliciet aandacht aan pestgedrag in een groeps gesprek.

: Er wordt bij ons op school altijd pleinwacht gelopen volgens een vast rooster. Bij incidenten volgt er een gesprek tussen leerkracht en leerlingen, zowel met de pester als de gepeste. In geval van een ernstig incident worden er aantekeningen gemaakt in het dossier van beide kinderen.

: Sommige kinderen hebben een grotere kans gepest te worden dan anderen. Dit kan komen door uiterlijke kenmerken, maar ook door vertoond gedrag. Kinderen die gepest worden, gedragen zich vaak anders dan de meeste leeftijdsgenoten in hun omgeving. Veel kinderen die gepest worden, hebben een beperkte weerbaarheid. Vaak zijn ze angstig en onzeker in een groep. Ze durven weinig tot niets te zeggen, omdat ze bang zijn uitgelachen te worden. Gepeste kinderen voelen zich vaak eenzaam.

Kinderen die pesten zijn vaak de fysiek en verbaal sterkere kinderen in een groep. Pesters lijken aanvankelijk populair te zijn in een groep maar ze dwingen hun populariteit af door te laten zien hoe sterk ze zijn en wat ze allemaal durven. Pesters hebben feilloos in de gaten welke kinderen een makkelijk slachtoffer zijn.

Verder laten ze de meelopers weten dat er maar twee keuzes zijn; je bent voor of tegen me. Het komt ook regelmatig voor dat een pestkop een kind is dat in een andere situatie zelf slachtoffer is of was. Om te voorkomen zelf weer het slachtoffer van pesten te worden kan hij of zij zich als pester gaan manifesteren. Meisjes lijken minder openlijk te pesten dan jongens. Wat we vaak zien is dat zij pesten met woorden, geniepige opmerkingen maken of andere kinderen buitensluiten. Fysiek geweld komt meer bij jongens voor. Door de verkeerde en vooral beperkte sociale vaardigheden hebben pesters vaak moeite om vrienden voor de lange termijn te maken.

: Zij zijn niet direct betrokken bij het pesten in een actieve rol en doen slechts incidenteel mee met het pesten. Ook komen zij niet op voor het gepeste kind. Sommige kinderen merken niet eens dat er gepest wordt of willen het helemaal niet weten. Daarbij zijn de meelopers ook bang dat zij wellicht zelf het slachtoffer van pesten worden. Ook kunnen zij het getoonde pestgedrag wel erg stoer vinden. Vooral meisjes doen nogal eens mee met pesten om een vriendin te kunnen behouden.

Een gepest kind schaamt zich vaak voor zijn gedrag, het voldoet niet aan het beeld dat van hem wordt verwacht, is niet vrolijk en onbezorgd en is niet in staat voor zichzelf op te komen. Pesten is een groot probleem voor deze kinderen en soms doen ze er uiteindelijk maar het zwijgen toe, wat hen nog eenzamer maakt. De begeleiding van het gepeste kind is van groot belang. Het kind heeft recht op professionele hulp vanuit school. Nieuwe ongewenste gedragingen moeten worden voorkomen en de verwerking van de opgedane negatieve ervaringen staat voorop. De leerling moet weten dat hij met zijn verhaal bij zijn eigen leerkracht, een leerkracht naar keuze, of de vertrouwenspersoon (Maartje Lieman), terecht kan. Deze leerkracht of vertrouwenspersoon koppelt het probleem terug naar de eigen leerkracht of naar de directeur van de school.

De pester zelf ziet zich, in zijn machtsspel, bedreigd en wil dit ten koste van alles voorkomen. Gelukkig zijn de pesters soms ook opgelucht dat het probleem wordt aangepakt en er aandacht wordt besteed aan hun onmacht om solide relaties op te bouwen. Daarbij hebben zij baat bij het inoefenen van sociale vaardigheden. Ook de pesters hebben recht op onze hulp. Zij zijn niet in staat om op een normale manier met anderen om te gaan. Dit kan door regelmatige gesprekken met een vertrouwenspersoon of de eigen leerkracht waarin de voortgang wordt besproken en duidelijk wordt aangegeven welk gedrag niet wordt geaccepteerd, of waarin nieuwe situaties worden gesignaleerd en besproken.

Meelopers voelen zich soms schuldig omdat ze niet bij machte zijn het gepeste kind te helpen of de pester een halt toe te roepen. Meelopers hebben ook lang niet altijd in de gaten hoe ongelukkig het gepeste kind zich voelt. Toch is de zwijgende middengroep van cruciaal belang bij de aanpak van pestgedrag. Wanneer deze groep eenmaal de ernst van de situatie inziet hebben de pesters veel minder te vertellen. Zowel ouders als de leerkracht kunnen deze groep mobiliseren.

Ouders hebben vaak moeite hun kind terug te zien in de rol van meeloper, pester of gepeste. Zij beschikken ook niet altijd over de juiste informatie. Een pester op school hoeft zich thuis niet als pester te manifesteren. Voor de ouders van het gepeste kind is het van belang dat de school ernst maakt met de aanpak van het probleem. Er dient overleg te zijn met de ouders van; zowel het gepeste kind als degene die pest. Ouders van pesters hebben er recht op te weten dat hun kind in sociaal opzicht zorgwekkend gedrag vertoont. Wanneer er ouders zijn die via hun kind horen dat er iemand in de groep wordt gepest, dienen zij de school hierover te informeren. We hebben

tenslotte een gezamenlijke verantwoordelijkheid en dienen zij aan zij de problematiek aan te pakken om het te laten uitdoven.

Leerkrachten hebben een zeer belangrijke rol. De leerkracht zal helder en duidelijk moeten maken dat dit ongewenste gedrag volstrekt niet geaccepteerd wordt. In eerste instantie krijgt het gepeste kind bescherming en wordt er met de pester gesproken. Vervolgens richt de leerkracht zich tot de zwijgende middengroep en de meelopers. Indien de leerkracht aanleiding ziet om het gedrag expliciet in de groep te bespreken doet deze dit ook op het moment zelf of tijdens de lessen Vreedzame school. Pestgedrag wordt ook binnen het team gemeld zodat alle personeelsleden alert kunnen reageren.

Indien er sprake is van herhaald pestgedrag worden de ouders van de pester (in het bijzijn van de pester) op de hoogte gesteld van de ongewenste gebeurtenissen in een gesprek op school. Aan het eind van dit gesprek worden er gedragsregels afgesproken en worden die bekrachtigd met een handtekening Van belang is dat dit alles goed op papier staat, zowel de afspraken, de inhoud van het gesprek en de eventuele consequenties.

Wanneer het gedrag blijft bestaan en niet verbetert, ook niet na gesprekken met de directeur, zal er een verwijzing plaatsvinden naar de GGD, afdeling jeugd. Als consequentie kan er een schorsing worden opgelegd. (Dit in overleg met het bevoegd gezag, de leerplichtambtenaar en de onderwijsinspectie.) Wanneer geen verbetering optreedt of hulp wordt geweigerd kan door de directeur een verwijderingsprocedure worden gestart.

Online pesten, cyberpesten, digitaal pesten zijn allemaal termen die gebruikt worden om te pesten via sociale media. Vaak worden er nepaccounts of valse wachtwoorden aangemaakt. Op deze manier wordt er misbruik gemaakt van privégegevens. Beeldmateriaal wordt verspreid en mensen worden uitgesloten bij whatsapp groepen.

Bedreiging via sociale media komt ook regelmatig voor, zelfs al op basisscholen. We proberen, in samenspraak met ouders, kinderen te leren nooit privégegevens, noch foto's op social media te delen. Als een kind toch te maken krijgt met cyberpesten en naar ons toekomt, nemen we het verhaal serieus en luisteren er goed naar. Vervolgens bedenken we samen met het kind of samen met een collega wat de beste aanpak zou kunnen zijn. Verder adviseren we niet te reageren op mails, berichtjes, foto's of filmpjes. Dit alles uiteraard samen met ouders.

In een uiterst noodgeval geven we het advies aan ouders om aangifte te doen bij de politie en screenshots te verzamelen als bewijsmateriaal. Wanneer we merken dat er in de hele groep een pest-sfeer mbt sociale media heerst, organiseren we een ouderavond. Voor deze ouderavond gebruiken we een Power Point presentatie van Pestweb (als bijlage bij dit protocol). Ouders die niet op deze ouderavond verschijnen worden individueel, via ouderportaal, geïnformeerd, of uitgenodigd voor een gesprek.

. Dit moet voor alle partijen volkomen duidelijk zijn.

1. Je mag zijn wie je bent, we maken geen onderscheid in uiterlijk, afkomst, oid.
2. Je sluit niemand buiten
3. Je blijft van de spullen van een ander af.
4. je zegt geen nare dingen tegen of over een ander.
5. Je bent aardig tegen elkaar.
6. Je blijft van een ander af. Zowel fysiek als verbaal
7. Je accepteert een ander kind zoals hij/zij is.
8. Je respecteert de mening van een ander.
9. Bij een ruzie probeer je het eerst zelf uit te praten; lukt dit niet dan roep je de hulp in van een volwassene.
10. Als je ziet dat een kind gepest wordt, vertel je dat aan een volwassene